

Početna Stranica > ... > Vaša Prava > Temeljna Prava > Italy

Povelja o temeljnim pravima – najbolje prakse država članica

Sadržaj omogućio

Italija

Italija

Informiranje o Povelji i njezina primjena u vašoj zemlji.

Vladine politike kojima se promiču primjena Povelje i informiranje o njoj u zakonodavnim i upravnim tijelima, tijelima za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnim tijelima

1. Viša škola za pravosudne djelatnike (*Scuola Superiore della Magistratura*)

Viša škola za pravosudne djelatnike, osnovana Zakonom br. 26 od 30. siječnja 2006., ima središnju ulogu u pravosudnom osposobljavanju, osobito kad je riječ o osiguravanju provedbe zakona i izvršavanja obveze stručne osposobljenosti članova pravosudnih tijela. Međutim, Viša škola za pravosudne djelatnike usmjerena je i na programe osposobljavanja u odvjetničkim komorama u kojima organizira zajedničke tečajeve.

Viša škola za pravosudne djelatnike usredotočena je na osposobljavanje i cjeloživotno učenje sudaca kako bi se poboljšala međunarodna suradnja i povećala razina poznavanja pravnih sustava.

Viša škola za pravosudne djelatnike isključivo je stručna u području cjeloživotnog učenja i osposobljavanja za suce. Najvažnije su joj zadaće:

- organiziranje seminara cjeloživotnog učenja i stručnog osposobljavanja za suce i druge pravne stručnjake (po potrebi)
- osiguravanje početnog osposobljavanja i cjeloživotnog učenja za počasne suce
- organiziranje tečajeva osposobljavanja za suce i javne tužitelje koji žele biti imenovani na više položaje pri sudovima prvog ili drugog stupnja
- osiguravanje osposobljavanja za suce na položajima više i srednje razine u pravosudnim uredima
- osiguravanje osposobljavanja za suce kojima su povjerene zadaće osposobljavanja
- provedba decentraliziranih aktivnosti osposobljavanja
- suradnja u aktivnostima pripravnništva za redovne suce u okviru smjernica koje je izdalo Visoko sudbeno vijeće (*Consiglio superiore della magistratura*) i uzimanje u obzir prijedloga sudskih vijeća
- organiziranje, na zahtjev nadležnog državnog tijela, osposobljavanja za strane suce u Italiji ili sudionike u aktivnostima osposobljavanja koje se provode u okviru Europske mreže za pravosudno osposobljavanje ili u okviru projekata Europske unije i drugih država ili međunarodnih institucija, ili provedba programa za Ministarstvo vanjskih poslova i koordiniranje aktivnosti osposobljavanja namijenjenih talijanskim sucima koje druge države ili međunarodne institucije pružaju u pogledu ustrojstva i funkcioniranja pravosudnog sustava
- suradnja, na zahtjev nadležnog državnog tijela, u aktivnostima koje se odnose na ustrojstvo i funkcioniranje pravosudnog sustava u drugim zemljama
- provedba programa osposobljavanja u suradnji sa sličnim službama iz drugih institucionalnih ili strukovnih tijela

- objava istraživanja i studija koje se odnose na teme obuhvaćene aktivnostima osposobljavanja
- organiziranje kulturnih inicijativa i razmjena, radnih sastanaka i istraživanja povezanih s aktivnostima osposobljavanja
- održavanje seminara, među ostalim na temelju posebnih sporazuma ili konvencija kojima se uređuju povezane naknade, za pravne stručnjake ili one koji su upisali specijalističke pravne studije.

Viša škola za pravosudne djelatnike organizira godišnje tečajeve cjeloživotnog učenja na temu europskog prava i osobito „prava predviđenih Poveljom“, koji su otvoreni svim sucima, a u nekim slučajevima i odvjetnicima. Ti se tečajevi odnose na materijalne i jezične aspekte.

Riječ je o primjerenj metodi jer se osposobljavanje povezano s Poveljom i njenom primjenom na nacionalnoj razini pruža kad god se poveća zaštita temeljnog prava koje je njome propisano. Stoga se u praksi konkretno pokazalo najboljim istaknuti upućivanje na pravo predviđeno Poveljom EU-a i raspraviti o načinu njegove integracije u nacionalno pravo.

Povelja iz Nice bit će tema cjeloživotnog učenja 2022. u vezi s tečajevima o zaštiti osobnih podataka, o sustavu izvorâ prava, o digitalizaciji, pravosuđu i pravima, o temeljnim pravima i europskom pravu, o kleveti i govoru mržnje te o umjetnoj inteligenciji i pravu.

2. Nacionalna kontaktna točka za Povelju EU-a

U skladu sa željama Europske komisije i Agencije Europske unije za temeljna prava, sadašnja ministrica pravosuđa Marta Cartabia imenovala je profesoricu Palminu Tanzarella kontaktnom točkom Italije za Povelju. Jedna je od njezinih zadaća promicati Povelju i informirati javnost o njoj te stoga osigurati njezinu djelotvorniju primjenu. Izabrana je na temelju toga što djeluje u javnoj upravi i ima pristup posebnoj unutarnjoj koordinaciji s Ministarstvom pravosuđa i akademskom zajednicom.

Kontaktna točka predstavlja i predstavljat će novu dimenziju promicanja i unapređivanja znanja o Povelji u okviru redovnog programa inicijativa. U tu svrhu kontaktnu točku podupire Jedinica za koordinaciju međunarodnih poslova povezanih s ljudskim pravima (*Coordinamento dell'attività internazionale in tema di diritti umani*; AIDU), koja je u prosincu 2021. osnovana unutar Odjela za pravosuđe (*Dipartimento per gli affari di giustizia*; DAG) u Ministarstvu pravosuđa. Ta [inicijativa nema presedana](#) te je provedena radi provedbe ciljeva Europske strategije za jačanje primjene Povelje o temeljnim pravima u EU-u. Navedena će se jedinica, u okviru nadležnosti Ministarstva pravosuđa, usredotočiti na europska tematska područja koja se odnose na temeljna prava, prava građana i slobodno kretanje osoba.

3. Sveučilišni programi

Zaštita temeljnih prava kao pokretač europske integracije sad je bitan dio pravnih kolegija na sveučilištima, osobito u pogledu napretka u ustavnom pravu i pravu EU-a. Kako bi se osigurala višerazinska zaštita prava, važno je da budući pravni i ekonomski stručnjaci prođu osposobljavanje povezano s Poveljom iz Nice i njezinim tumačenjem koje pružaju nacionalni sudovi i Sud Europske unije. Zbog toga je proteklih godina naglo povećan broj specijalističkih programa.

Konkretno, prema najnovijoj anketi koju je provelo Ministarstvo sveučilišta i istraživanja (*Ministero dell'Università e della Ricerca*; MUR), odjeli za pravo, političke znanosti i ekonomiju na javnim i privatnim sveučilištima nudili su u prosincu 2021. otprilike 550 kolegija, od kojih nekoliko i na engleskom.

Na većini se tih kolegija općenito razmatra pitanje zaštite temeljnih prava, pri čemu se ističe dijalog između ustavnih i nadnacionalnih europskih sudova pri provedbi vlastitih povelja. Studije slučaja studentima pružaju instrumente potrebne za razumijevanje toga kako se povelje i sudska praksa isprepliću. Na taj se način ozbiljno može promišljati o Povelji o temeljnim pravima iz Nice i utjecajima njezine primjene.

Povelju se proučava i na kolegijima koji se odnose na teme kao što su imigracijsko pravo, informacijsko i komunikacijsko pravo, pravo zaštite okoliša, europsko kazneno i postupovno pravo, europsko upravno pravo, vjerski pluralizam, europsko porezno pravo i europsko radno pravo.

4. Najbolji primjeri iz prakse: djelotvorna suradnja nacionalnih tijela i civilnog društva kako bi

se žrtve diskriminacije potaknulo da istupe i kako bi im se pružila potpora

S obzirom na to da se Povelja iz Nice temelji na zabrani diskriminacije, promiče je se i u radu nacionalnih tijela koja se bave tim pitanjem.

Pažnju valja skrenuti na [Nacionalni ured za borbu protiv rasne diskriminacije](#) (*Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali*; UNAR), koji je u sklopu Ureda predsjednika vlade osnovan Zakonom br. 215 od 9. srpnja 2003. (kojim se provodi Direktiva 2000/43/EZ o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo).

Zadaća je Ureda zajamčiti pravo na jednako postupanje prema svim osobama, neovisno o njihovu etničkom ili rasnom podrijetlu, dobi, vjerskom uvjerenju, spolnoj orijentaciji, rodnom identitetu ili eventualnom invaliditetu. Djeluje samostalno i nepristrano te već nekoliko godina pomno prati učinke diskriminirajućeg govora mržnje, među ostalim na internetu, kao i nastojanja u borbi protiv takvog govora.

Uredu su zakonom dodijeljene sljedeće zadaće:

- pružanje pomoći u sudskim ili upravnim postupcima osobama koje smatraju da im je učinjena nepravda zbog diskriminirajućeg postupanja, kao što su oblici pomoći navedeni u članku 425. talijanskog Zakonika o parničnom postupku
- provedba istraga, uz poštovanje ovlasti i dužnosti pravosudnog tijela, kako bi se utvrdilo postoji li diskriminacija
- poticanje javnih i privatnih tijela, osobito udruženja i tijela koja djeluju u području borbe protiv diskriminacije, da donose konkretne mjere, uključujući projekte za pozitivno djelovanje, čiji je cilj spriječiti ili nadoknaditi štetu zbog diskriminacije na osnovi rasnog ili etničkog podrijetla
- upoznavanje javnosti koliko je najviše moguće o instrumentima na snazi koji pružaju zaštitu, među ostalim informiranjem javnosti o načelu jednakog postupanja te provedbom informativnih i komunikacijskih kampanja
- davanje preporuka i mišljenja o pitanjima povezanim s diskriminacijom na osnovi rasnog ili etničkog podrijetla, kao i prijedloga izmjena postojećeg zakonodavstva
- izrada godišnjeg izvješća za parlament o djelotvornoj primjeni načela jednakog postupanja i djelotvornosti mehanizama zaštite, kao i godišnjeg izvješća o radu za predsjednika vlade
- promicanje studija, istraživanja, tečajeva osposobljavanja i razmjena iskustva, među ostalim u suradnji s udruženjima i tijelima koja djeluju u području borbe protiv diskriminacije, drugim nevladinim organizacijama koje djeluju u tom području te specijaliziranim zavodima za statistička istraživanja, među ostalim kako bi se izradile smjernice za borbu protiv diskriminacije.

Unutar Odjela za jednake mogućnosti pri Uredu predsjednika vlade uspostavljen je i registar udruženja i tijela koja provode aktivnosti u području borbe protiv diskriminacije i promicanja jednakog postupanja (članak 6. Zakonodavnog dekreta br. 215/2003).

Ministarstvo pravosuđa sudjelovalo je i trenutačno sudjeluje u nizu analitičkih i operativnih projekata koje koordinira UNAR, čiji je konkretni cilj ažurirati i razviti prakse i alate za sprečavanje i djelotvorno suzbijanje rasizma, ksenofobije i drugih oblika nesnošljivosti koji se šire govorom mržnje, među ostalim *na internetu*. Ti projekti obuhvaćaju sljedeće:

- projekt CO.N.T.R.O. – „*COunter Narratives against Racism Online*” (2018. – 2020.) – koji je razvio i koordinirao UNAR u suradnji s Institutom za društvena istraživanja (*Istituto per la Ricerca Sociale*; IRS), a podupire i financira Europska komisija, koja je promicala ciljanu kampanju komunikacije i informiranja javnosti o borbi protiv rasizma na internetu te utvrdila uvjete za osnivanje UNAR-ova Opservatorija za medije i internet, uz sudjelovanje ključnih institucionalnih i neinstitucionalnih dionika koji rade na rješavanju tog pitanja
- projekt REASON – „*REAct in the Struggle against ONline hate speech*” (u tijeku od 2020.), kojim se službeno osniva Nacionalna uprava (*Cabina di Regia Nazionale*) za suzbijanje zločina iz mržnje i govora mržnje na internetu, kako bi se pridonijelo koordinaciji djelovanja i razmjeni iskustva u suradnji s Opservatorijem za borbu protiv diskriminacije (*Osservatorio per la sicurezza contro gli atti discriminatori*; OSCAD), Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom pravosuđa, Ministarstvom obrazovanja, Tijelom za jamstva u komunikaciji (*Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni*; AGCOM) i volonterskim

udrugama, uključujući: Carta Di Roma, Lunaria, Arci, Amnesty Italia, Cospe i Arcigay.

Glavna je zadaća Uprave izraditi Nacionalni strateški plan za borbu protiv zločina iz mržnje i govora mržnje.

5. Politike usmjerene na škole. Općenito: obrazovanje

Uzimajući u obzir da je informiranje o Povelji korisno i nužno kako bi se mlađe generacije potaknule da pomno promišljaju o zajedničkim vrijednostima, pri čemu su ljudi i ljudsko dostojanstvo ključni aspekt u postupka izgradnje uključivog društva, u školama je proveden niz inicijativa. One uključuju:

La Carta europea dei diritti a un milione di studenti (Povelja Europske unije o temeljnim pravima za milijun učenika) projekt je koji su zajednički proveli Europski parlament, Europska komisija i talijanska vlada, u suradnji s Ministarstvom obrazovanja, sveučilišta i istraživanja i Talijanskom poštom (*Poste Italiane*), u okviru kojeg je u protekle dvije godine milijun učenika u talijanskim srednjim školama dobio kopiju Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

La Carta di Nizza fra diritti umani e cittadinanza (Povelja iz Nice: između ljudskih prava i građanstva) natjecanje je koje je promicalo Ministarstvo obrazovanja, a čiji je glavni cilj bio potaknuti djecu da pročitaju Povelju Europske unije o temeljnim pravima i promišljaju o njezinim praktičnim primjenama. Konkretno, o sadržaju Povelje raspravljalo se putem usporedbi s tekstovima međunarodnih konvencija i ugovora o ljudskim pravima, kao što je Opća deklaracija o ljudskim pravima.

Alati koji pomažu boljem razumijevanju Povelje i područja njezine primjene

Ministarstvo pravosuđa pokrenulo je 2019. projekt EJNIta «EJNIta» (EJN – Italian Network: Building Bridges), koji je djelomično financirala Europska komisija (Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava br. 831373), a čiji je cilj bio ojačati i pojednostavniti Europsku pravosudnu mrežu (EJN) u građanskim i trgovačkim stvarima. Projekt je proveden kao odgovor na potrebu da se poboljša znanje o alatima za pravosudnu suradnju u građanskim i trgovačkim stvarima u pravnom i profesionalnom području.

Rezultat projekta bila je objava [portala ALDRICUS](#), na kojem su kao dio bloga objedinjene informacije i materijali od značaja (norme, nacionalna, međunarodna i nadnacionalna sudska praksa, poveznice na važne internetske stranice). Portal Aldricus ujedno je alat za promicanje Povelje i informiranje o njoj, što se osobito postiže objavom ciljanih osposobljavanja. Primjerice, osposobljavanje *La protezione transfrontaliera degli adulti con disabilità cognitive in Italia e Spagna* (Prekogranična zaštita odraslih osoba s kognitivnim invaliditetom u Italiji i Španjolskoj) promicalo se 22. veljače 2021.

Ministarstvo pravosuđa ima [posebnu stranicu za promicanje Povelje](#), na kojoj je moguć pristup verziji teksta na talijanskom jeziku, kao i poveznicu na internetske stranice Europske komisije s objašnjenjima Povelje.

Upotreba i promidžba alata za razumijevanje Povelje, koje su razvile druge zemlje EU-a ili drugi dionici u EU-u

Postoji niz inicijativa osposobljavanja i učenja usmjerenih na sudsko osoblje u Italiji, institucije za osposobljavanje nude ih u suradnji s europskim partnerima (europske institucije, primjerice Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) ili druge europske države). Primjerice, Viša škola za pravosudne djelatnike raspisala je 2021. nekoliko takvih natječaja, koji su proizašli iz inicijativa s dionicima EU-a, odnosno Akademijom za europsko pravo (*Europäische Rechtsakademie*, ERA), koja je njemačka institucija, francuskom Državnom školom za pravosudne dužnosnike (*Ecole Nationale de la Magistrature*; ENM) i EJTN-om.

Suradnja s dionicima radi promidžbe informiranja o Povelji EU-a o temeljnim pravima i njezine upotrebe

Primjeri suradnje branitelja ljudskih prava i nacionalnih tijela kojom se doprinosi boljem informiranju o Povelji i njezinoj boljoj upotrebi

Institucije čija je zadaća zaštita ljudskih prava imaju pravo povlačiti sredstva iz fonda koja su za financiranje aktivnosti promicanja sadržaja Povelje iz Nice u javnosti dodijeljena talijanskim Zakonom o proračunu iz 2001.

(članak 1. stavak 573. Zakona br. 178 od 2021.). Fond, kojim upravlja Ministarstvo pravosuđa, iznosi 2 milijuna EUR za svaku od godina 2021. i 2022. te je namijenjen visokokvalitetnim projektima osposobljavanja kojima se promiče pravosudne kultura u pitanjima međunarodnog kaznenog prava i ljudskih prava. Kriteriji za pristup sredstvima iz fonda utvrđeni su dekretom ministra pravosuđa nakon savjetovanja s ministrom gospodarstva i financija, pri čemu su najvažniji zahtjev dokazi o dugotrajnoj suradnji i savjetovanju s međunarodnim tijelima i institucijama.

Primjeri suradnje između nacionalnih tijela i akademske zajednice kojom se doprinosi boljem informiranju o Povelji i njezinoj boljoj upotrebi

Nacionalna tijela blisko surađuju posebno s trima najvišim sudovima Italije, odnosno Ustavnim sudom (*Corte costituzionale*), Vrhovnim kasacijskim sudom (*Corte Suprema di Cassazione*) i Državnim vijećem (*Consiglio di Stato*).

Istraživački odjel Ustavnog suda objavljuje godišnje izvješće, u kojem se objedinjuju i objašnjavaju tumačenja europske Povelje o temeljnim pravima u dijelu u kojem se odnose na ustavna načela. [Najnovije izdanje](#) izvješća objavljeno je u lipnju 2021. s naslovom *L'applicazione della Carta dei diritti fondamentali dell'Unione europea nella giurisprudenza della Corte costituzionale* (Primjena Povelje Europske unije o temeljnim pravima na sudsku praksu Ustavnog suda), lipanj 2021.

[Istraživački odjel Vrhovnog kasacijskog suda](#) omogućuje pristup najvažnijim presudama, među ostalim međunarodnoj i europskoj sudskoj praksi.

Primjeri nevladinih inicijativa kojima se promiče primjena Povelje i informiranje o njoj u vašoj zemlji

Nacionalna odvjetnička komora (*Associazione Nazionale Forense*; ANF) član je europskog partnerstva, na čijem je čelu Zaklada bugarskih odvjetnika za ljudska prava i koje okuplja druge stranke kao što su Confprofessioni (konfederacija čiji je član ANF), Odvjetnička komora u Milanu, Sveučilište u Burgosu i Španjolska odvjetnička komora (*Consejo General de la Abogacía Española*). Vodeća stranka i njezini partneri dali su najbolju ponudu u okviru europskog poziva na podnošenje ponuda za pružanje potpore transnacionalnim projektima pravosudnog osposobljavanja u području građanskog prava, kaznenog prava ili temeljnih prava (JUST-JTRA-EJTR-AG-2017).

Ciljevi projekta Lawyers4Rights bili su sljedeći: promicanje znanja o podrijetlu, svrsi i području primjene Povelje EU-a o temeljnim pravima, jačanje njihove uloge u davanju odgovora na pitanja zaštite koja proizlaze iz pitanja migracije i terorizma, informiranje korisnika o načinu primjene Povelje EU-a na nacionalnoj razini, jačanje suradnje među pravnim strukama i poboljšanje razumijevanja ključnih elemenata primjenjivog prava Unije u svakom nacionalnom kontekstu.

Završna konferencija održana je 24. lipnja 2022. kako bi se predstavili rezultati projekta i glavni zaključci o razini informiranosti odvjetnika i primjeni Povelje o temeljnim pravima.

Sadržaj projekta dostupan je na stranici: <https://lawyers4rights.eu/>.

Niz drugih spontanijih inicijativa, kao što su osposobljavanja i dubinski seminari koje organiziraju akademske zajednice, tematski članci objavljeni u pravnim časopisima i novinama te razmjene mišljenja na raznim popisima za slanje e-poruka na koje se pretplaćuju pravni stručnjaci, također su pridonijeli promicanju sadržaja Povelje u javnosti i informiranju o njemu.

■ Posljednji put ažurirano: 21/04/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.